

Maja #5

Bram Spruyt, hoofdredacteur
Ann Bessemans, vormgeefster

Voorstelling van het nieuwe nummer van Maja, het magazine van de Jonge Academie
Uitgesproken op het symposium “Kunst en Wetenschap in symbiose”
van de KVAB en de Jonge Academie op 26 september 2018 in Brussel

Bram Spruyt

In deze Maja werkten we niet alleen een centraal thema ‘Kunst en Wetenschap’ uit, we zetten ook de eerste generatie Jonge Academieleden in de bloemetjes. In het voorjaar van 2018 zwaaide deze eerste generatie af en de Jonge Academie heeft ontzettend veel aan hen te danken. Maja zelf, bijvoorbeeld. En dan bedoel ik niet het idee om een magazine te maken. Daar hadden we zelf ook nog kunnen opkomen. Belangrijk lijkt me vooral de insteek te zijn die ze die Maja van bij het begin meegaven.

Een verzameling van succesvolle wetenschappers had het zich gemakkelijk kunnen maken. Zichzelf op de borst kloppen en pronken met de eigen realisaties. Niemand die het hen kwalijk had genomen. De JA-pioniers kozen een ander pad. Ze maakten een Maja over mislukken. En daarna eentje over de moeilijke verhouding tussen werk en gezin. Wie die Maja's leest, vindt er geen promopraatjes, wel eerlijke getuigenissen. Over hoe bepaalde ideeën goed bedoeld maar bij nader inzien slecht bedacht waren. Over het ploeteren als beginnend wetenschapper, wetenschapscommunicator, moeder, vader, collega ... Met Maja hebben we een traditie om moeilijke onderwerpen aan te snijden. Deze Maja vormt daar geen uitzondering op.

Het afzwaaien van de eerste generatie JA-leden voltooide de opstartfase van de Jonge Academie. Deel van die opstartfase was de introductie van kunstenaars vanaf 2015 binnen de JA. Tegen die achtergrond lag een nummer over een meer intense samenwerking tussen wetenschap en kunst dan ook voor de hand.

Vertretpunt van deze Maja vormt een dubbele vaststelling.

- Ten eerste is het onmiskenbaar zo dat samenwerking tussen Kunst en Wetenschap vandaag druk besproken zijn. Grote onderzoeksinstituten, zo legt Koen Jonckheere in zijn bijdrage uit, investeren vandaag al veel geld in concrete samenwerkingen tussen kunstenaars en wetenschappers. Dat gebeurt uiteraard alleen maar omdat men van die samenwerking positieve uitkomsten verwacht.
- Heel vaak gaan zo'n K&W-initiatieven, ten tweede, gepaard met de claim dat het onderscheid tussen kunsten en wetenschap niet alleen artificieel maar ook recent is. Hedendaagse kunst-en-wetenschap-samenwerkingen, zijn volgens Jonckheere eigenlijk het terug bij elkaar brengen van paden die – als we het vanuit een geschiedkundige invalshoek bekijken – al bij al pas recentelijk van elkaar gescheiden raakten.

Die laatste claim wekt echter de indruk alsof het ook gemakkelijk is om die paden bij elkaar te brengen. Jammer, maar helaas. We kunnen met volle overgave zeggen dat wetenschap en kunst vaak als een valse tegenstelling fungeren. Daar vervolgens ook effectief iets aan *doen* is, zoals ook de makers van deze Maja ondervonden, veel minder vanzelfsprekend! Ja, zelfs ronduit moeilijk.

Toen we aan dit Maja-nummer begonnen, was er niet de minste twijfel dat Maja #5 opgebouwd zou zijn rond een centraal manifest dat zelfverzekerd de marsrichting zou aangeven voor toekomstige K&W-initiatieven. Dat manifest gaat u niet vinden.

Wat u hopelijk wel vindt, zijn een aantal puzzelstukken. Getuigenissen van mensen die aan een K&W-samenwerking begonnen, bedenkingen bij de randvoorwaarden van zo'n initiatieven, dilemma's en kritische kanttekeningen. Doorheen dat alles lopen een aantal meer algemene beschouwingen waar ik het hier kort over wil hebben.

Pleiten voor meer samenwerking tussen kunst en wetenschap, betekent ten eerste niet dat we de verschilpunten tussen beiden moeten verdoezelen. Dat komt tot uiting in het gesprek dat Hans Op De Beek (neurowetenschapper) en Hans Op De Beek (beeldend kunstenaar) hadden. Samuel Mareel en Katelijne De Corte hadden op het einde van het interview zoveel informatie dat ze gemakkelijk meerdere artikels hadden

kunnen schrijven. Wat mij bij het lezen alvast trof, is hoe wetenschapper en kunstenaar – zelfs als ze over eenzelfde fenomeen spreken – toch geboeid worden door andere zaken. Een van de succesfactoren van K&W-initiatieven schuilt in de kracht van het verschil.

Rekening houden met reële verschillen, neemt uiteraard niet weg dat de overeenkomsten en vooral raakpunten tussen kunst en wetenschap legio zijn. Kunstenaars en wetenschappers delen bijvoorbeeld opvallend vaak *eenzelfde ideaalbeeld* van een onafhankelijk expert die grenzen opzoekt, het vanzelfsprekende in vraag stelt en langs die weg het maatschappelijk speelveld breed houdt. Belangrijk is dan niet of dergelijk ideaalbeeld realistisch is. Van belang is dat we ernaar streven. Inherent aan dat streven, is het gevoel van bedreiging: het idee dat het steeds moeilijker wordt om als wetenschapper of kunstenaar zijn rol te vervullen. Dat gevoel staat ook centraal in de column 'Ode aan de Nar' van Karel Vanhaesebrouck.

ODE AAN DE NAR

De laatste tijd heb ik vaak het gevoel dat ik in een wereld leef die niet meer van mij is. Het is alsof ik een vreemde in mijn eigen land ben. Het is alsof ik een gast ben in een huis dat niet meer van mij is. Het is alsof ik een buitenstaander ben in een wereld die niet meer van mij is.

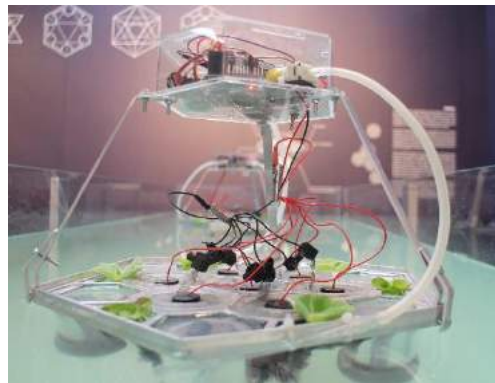
"Quand on est dans la merde jusqu'au cou, il ne reste plus qu'à chanter!"

— Samuel Beckett —

De laatste tijd heb ik vaak het gevoel dat ik in een wereld leef die niet meer van mij is. Het is alsof ik een vreemde in mijn eigen land ben. Het is alsof ik een gast ben in een huis dat niet meer van mij is. Het is alsof ik een buitenstaander ben in een wereld die niet meer van mij is.

Als kunstenaar of wetenschapper zijn vandaag al een uitdaging is, wat geeft dat dan wanneer beiden samenwerken? Christine Depuydt deed onderzoek naar concrete kunst-en-wetenschap-initiatieven en

vatte de belangrijkste bevindingen voor Maja samen. Een van die initiatieven betreft een samenwerking tussen de Braziliaanse kunstenaar Ivan Henriques en het team van bio-ingenieur Korneel Rabaey. Zij bouwden Caravel, een drijvende robot die de energie van bacteriën ontgint en gebruikt om zichzelf te verplaatsen. In een gezamenlijk interview getuigen ze op enthousiaste maar eerlijke wijze over hoe hun samenwerking verliep.

Het idee dat kunst en wetenschap innig met elkaar verbonden zijn, doet mensen vaak spontaan denken aan historische voorbeelden zoals Da Vinci. Sylvia Wenmackers bespreekt onderzoek naar de vraag of topwetenschappers ook vandaag nog kunstzinniger zijn. Robuust empirisch onderzoek beantwoordt die

vraag bevestigend. Zo blijkt de kans dat een willekeurig Nobelprijswinnaar een amateur-acteur, -danser, -gochelaar of andere podiumartiest gaat dan bij een willekeurige doorsnee-wetenschapper.

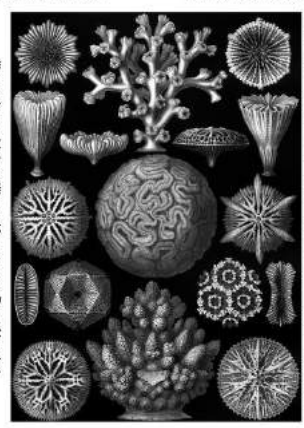
Leve fotografie

Verder bevestigt het onderzoek een aantal oudere bevindingen. Zo komt fotografie andermaal uit de bus als favoriete kunstzinnige nevenactiviteit bij wetenschappers. Ook blijkt opnieuw dat natuurwetenschappers wel van muziek houden, maar beeldende kunsten, poëzie, theater en de meeste andere kunsten vermijden.

Uit de biografieën blijkt dat heel wat topwetenschappers wijzen op het nut van hun kunstzinnige activiteiten voor hun wetenschappelijke werk. Podiumervaring en oefening in het schrijven helpen wetenschappers bij het verspreiden

van hun werk. Vaardigheden die voortvloeien uit handwerk, ervaring met patronen en oog-hand-coördinatie komen de experimentele wetenschapper in het labo zeker van pas. Robert Laughlin (Nobelprijs Natuurkunde, 1998) geeft aan dat echt inzicht voortkomt uit zelf dingen uit elkaar halen en creatief spelen met concreet materiaal, in plaats van er enkel een boek over lezen of naar een onderwijzer luisteren. Bioloog en Royal Society-lid Agnes Arber argumenteert in haar boek *The Mind and the Eye* dat tekenen even belangrijk is als schrijven voor onderwijs en communicatie van wetenschappelijke kennis. Zelf noemt deze vaardigheid consequent 'begrip-tekenend tekenen', hopen dat het een keer in de eindtermen sluipt. Dansende en muzikale wetenschappers zien daarin weer belangrijke connecties.

Voorgaande voorbeelden lijken de algemene conclusie van Peter Medawar (Nobelprijs Fysiologie of Geneeskunde, 1960) te ondersteunen: creatieve processen zijn transdisciplinair en meesterschap in één creatief proces geeft inzicht in andere. Kunstzinnige wetenschappers blijken in de loop van hun carrière inderdaad tot een integratie te

Illustratie van biologische vormen naar Ernst Haeckel uit 'Kunstformen der Natur', 1904

De zoektocht naar echte creativiteit is inderdaad een ander element dat in de verschillende bijdragen steeds terugkomt. Tijdens die zoektocht komen kinderen vaak snel in beeld. Nog niet te veel bevoedeld door allerlei wereldse overwegingen, maar uitsluitend gedreven door een voorstelling van een eindpunt, staan zij vaak symbool voor wat zuivere creativiteit kan zijn.

Sofie Verbrugge beschrijft het initiatief MyMachine dat de bedenksels en droommachines van kinderen maakt: Een spokenverjager, een draaiend stabelbed, een frietkanon en zo meer. De enige voorwaarde voor de teams van MyMachine om aan de slag te gaan, is dat het kind in kwestie het echt wil.

GENERATIEOVERSCHRIJDENDE CO-CREATIE VAN DROOMMACHINES

Sofie Verbrugge

Maja leverde haar bijdrage door de daad bij het woord te voegen. Frank Merckx trok erop uit en vroeg lagereschoolkinderen 'welke uitvinding, wetenschappelijke doorbraak of kunstwerk zou de wereld een betere plek maken?'. Wie het resultaat bekijkt weet twee dingen zeker: (1) MyMachine moet zich geen zorgen maken over de hoeveelheid input voor de komende jaren en (2) de wereld is gered.

Door kinderen aan de slag te zetten en het resultaat in Maja te tonen, wilden we bovendien de boodschap kracht bijzetten die als een soort rode draad door de bijdragen van deze Maja loopt. Hoewel het in geen enkele bijdrage letterlijk geschreven staat, lijken de verschillende bijdragen inderdaad allemaal tot het idee te leiden dat we niet moeten wachten en eerst structuren bouwen, alvorens we aan kunst-en-wetenschap doen. Integendeel! Gerard Unger, pionier in letterontwerp, zegt het in een gesprek met Ann Bessemans bijna letterlijk:

We moeten er gewoon aan beginnen en vooral ons eigen pad uitstippelen.

Dat is inderdaad iets wat iedereen die aan bod komt in deze Maja kenmerkt: ze lieten zich niet afleiden door vragen over of het wel mogelijk was, over wat er allemaal mis kon gaan, over of alle randvoorwaarden wel vervuld waren. Gedreven door een vaste overtuiging begonnen ze aan het avontuur, gingen op pad en keken niet teveel om. Als ze dat nu naar aanleiding van de vragen van onze Majaredacteuren vandaag wel doen, merkt men dat ze meer dan één steen in de rivier verlegd hebben.

MOOI SCHRIJVEN

'Mooi schrijven hoor', riep mama ons altijd na als we vertrokken op weg naar een belangrijke toets. *Mooi* bedoelde ze dan in de kalligrafische zin van het woord. Enkele jaren geleden vertelde een collega me over de resultaten van een ludiek mini-onderzoek: hij zag een duidelijke correlatie tussen hoge cijfers en examens die met vulpen ingevuld waren. **Opmerkelijk. Of toch niet?**

Dankzij de zandhoudende samenvattingen van mijn mama kan ik nu toch ook mooi schrijven met een balpen. Niet spreekt natuurlijk voor zich dat de vulpen de schrijver een uiterst geduldige en nauwkeurige schriftstijl oplevert. Misschien is de link die mijn collega suggereerde tussen 'met vulpen schrijven' en 'met glans slagen' dus niet eens zo ver gezocht. **Misschien zijn mensen die de vulpen hanteren, steevast nauwkeurig, minutieus en volhardend in hun werk, en dus ook in hun studie.** En als dat zo is, hoe zit het dan met wetenschappers die naar defectie uitmonnen in deze kwaliteiten? **Hanteerden zij bij voorkeur een vulpen tijdens hun examens?** En wat gebeurt er na hun examentijd: wordt een vorm van mooi schrijven beloond in de academische wereld? Zijn wetenschappers die *mooi* – hier dan in de stilistische betekenis van het woord, we leven immers in het digitale tijdperk – schrijven succesvoller?

Een van de meest elementaire inzichten in de context van het Kunst-en-Wetenschap thema, is dat er niet zoiets bestaat als inhoud en verpakking. *Vorm is inhoud.*

In haar column bespreekt Katrien Vervecken bijvoorbeeld onderzoek dat naging of de wijze, zowel vormelijk als stilistisch, waarop we dingen schrijven – de schoonschrijverij zeg – een onafhankelijk effect heeft op het succes van wat geschreven wordt.

Maar de idee dat vorm inhoud is, gaat echter veel verder dan dat.

In een nummer over een meer intense samenwerking tussen kunst en wetenschap past geen externe vormgeving. Om die reden nam Ann Bessemans de vormgeving voor deze Maja voor haar rekening. Terwijl academische teksten en tijdschriften het lezers doorgaans zo gemakkelijk mogelijk trachten te maken, verwacht deze Maja met meer inzet van u. Maja #5 is geen klassieke aflevering van een magazine geworden. Het is een opdracht. Lees, graaf, puzzel, zoek, worstel en denk. Daar gaat kunst en wetenschap over.

Veel leesplezier en Keep Searching!

Ann Bessemans

Het nieuwe jasje van de Maja is ontsproten uit discussies binnen de werkgroep Kunst en Wetenschap over vorige Maja's en de drang naar een duidelijke relatie tussen wat 'kunst en wetenschap' is en kan zijn. Als typografisch ontwerpster en lid van deze werkgroep, heb ik getracht om vanuit mezelf en de Jonge Academie te komen tot iets wat een duidelijke visie uitstraalt en de (redactionele) content van de Maja niet enkel visueel kracht bijzet maar tevens de boodschap ervan onderstreept en versterkt.

Ik heb getracht om, vertrekkende vanuit de inhoud, een soort van nieuwe gelaagdheid of structuur in het magazine te introduceren. Een structuur die niet één op één hoeft te zijn, maar die wel een nieuwe en/of duidelijkere manier van navigeren en structureren — en bijgevolg dus lezen en kijken — bewerkstelligt. Hoewel de vormgeving verschillende verhaallijnen, spanningsvelden en humoristische invalshoeken omvat, kan u als lezer wellicht zonder moeite de meest evidente ervaren.

De Maja is opgebouwd uit drie onderdelen die een duidelijke visuele en zelfs tactiele afbakening kennen. De onderdelen zijn evenwichtig opgebouwd — filosofisch strokend met de gelijke behandeling Kunst en Wetenschap — en zitten besloten rondom de cover en backcover. De Jonge Academie omarmt als het ware zijn redactionele inhoud. De kindertekeningen situeren zich centraal in het magazine en dit deel heeft een humoristische maar eerlijke ondertoon.

Er is een meervoudige pagina-indeling ontworpen voor het magazine die inhoud en beeld zo presenteert dat een nieuwe vorm van navigeren en ordening voor de lezer (visueel) mogelijk wordt. Bijkomend is het speels en beredeneerd. Het fundament van het magazine berust op 2 grids: ééntje met 2 kolommen en ééntje met 3 kolommen. De grids worden door elkaar gebruikt. Zowel de 3 onderdelen als de 2 grids hebben tot doel om inhoud en beeld anders te presenteren zodat een nieuwe vorm van structureren mogelijk wordt (en een andere manier van lezen/kijken bewerkstelligd wordt).

<p>Mediatie als basis voor interdisciplinaire communicatie</p> <p>Om deze vertaalslag te maken deed ik een beroep op mediators: objecten of beelden, gebaseerd op wetenschappelijk onderzoek, waarmee een vorm van fysieke en/of sensorische interactie mogelijk is. Een concreet voorbeeld is een beschrijving van de lucht die een saxofonist gebruikt om op zijn instrument te spelen. Een meetbare beschrijving zoals het luchtdebiet in kubieke meter per seconde of de luchtdruk in bar is misschien wel accuraat, maar te abstract om lichamenlijk te kunnen interpreteren.</p> <p>Wanneer we deze beschrijven als 'de lucht die je gebruikt om een spijgat te beslaan' werkt dit wel. Het is een gecontextualiseerde vorm van deze kennis die toelaat ze te integreren als behaamde kennis. Maar ook minder technische zaken zoals hoe een klank zich ontwikkelt komen we met zo'n beeld en gaan omschrijven. Een pizzicato-noot (de toelken van de snaar met de vinger op een strijkinstrument) zou je perfect kunnen beschrijven met een analyse van de golfvorm en het spectrum van het geluid. Oh je kan deze klank gaan beschrijven als 'hoe een wolkje melk in je koffie eeuzezelt'. Noem het contextuïleren van meer abstracte wetenschappelijke informatie.</p>	<p>Signaal- en clusteranalyse toonden zelfs dat de klank van onze deelnemers verbeterde ten gevolge van de ademspiertraining.</p> <p>Kunst of niet?</p> <p>Dit onderzoek zou ik niet definiëren als onderzoek in de kunsten, maar wel onderzoek voor de kunsten. Het reikt niet alleen nieuwe kennis aan (zoals de effecten van ademspiertraining op saxofonisten), maar biedt ook manieren om over die kennis te communiceren. Voor de academische wereld is dat via een publicatie over ons onderzoek en haar conclusies. De artistieke implicaties van dit onderzoek worden pas duidelijk wanneer een muzikant de training met de mediator volgt en nieuwe mogelijkheden aanreikt tijdens een uitvoering.</p> <p>Mijn huidige onderzoek diept deze problematiek verder uit. Wat is onderzoek in de kunsten? Hoe communiceren we erover? En welke impact heeft het? Dit onderzoek in de kunsten valt niet te meten via het aantal publicaties in tijdschriften of de dikte van een thesis. De kwaliteit staat of valt in de eerste plaats met het artistieke werk dat het onderzoek heeft beïnvloed.</p>	 <p>De ademspiertraining is de basis voor de gelyke verdeling van de 'Powering'.</p> <p>meer op zichzelf staat dan dat het écht verband houdt met het artistieke werk. Over artistiek onderzoek schrijven en praten is immers al moeilijk – kunstenaars ervaren op dat vlak vaak een onnocht.</p> <p>“Onderzoek in de kunsten valt niet te meten via het aantal publicaties in tijdschriften of de dikte van een thesis.”</p>	<p>Wat ik probeer te doen is die tegenstelling tussen artistiek werk en thesis doorbreken, precies door via die mediators een basis voor betekenisvolle communicatie te creëren. Het aspect reflectie van het kunstendocoraat zou in de eerste plaats moeten maken op ervaringen en niet op intellect. De interdisciplinaire communicatie van onderzoek in de kunsten wordt gepresenteerd in de artistieke praktijk van de kunstenaar. Impact is dan de mate waarin de kunstenaar erin slaagt de wereld van een publiek te verrijken. En dat hoeft zeker niet op een conventionele manier te zijn.</p>
<p>Ademspiertraining voor saxofonisten</p> <p>In een interdisciplinair experiment onderzocht ik, samen met de eidelving pneumologie van het UZ Brussel (Walter Vincken), het departement fysica van de UA Antwerpen (Joris Dirckx) en het AI Lab van de VUB (Johan Loeckx), een potentiële mediator. Een ademspiertrainer is een toestel dat weerstand scheidt tijdens het ademen en zo de ademhalingspijpen versterkt. Oorspronkelijk was het ontwikkeld voor patiënten met een respiratoire aandoening, maar nu gebruiken artelen het apparaat steeds vaker om hun prestaties te verbeteren.</p> <p>Onze hypothese was dat dergelijk trainen van de ademspieren ook de speeltactiek van saxofonisten kon verbeteren. Longfunctietesten bevestigden dat de ademspieren van onze deelnemers sterker werden en dat zij na de training minder lucht nodig hadden om dezelfde muzikale opdracht uit te voeren.</p>	 <p>Longfunctie technici Doriel Schuermans (UZ Brussel) één van de deelnemers aan ons onderzoek.</p> <p>Voor een doctoraat in de Kunsten is naast een artistieke prestatie ook een geschreven of verbale reflectie vereist, bedoeld om te communiceren over de connectie tussen het artistieke resultaat en de verworven kennis. Dat zorgt voor een schijnbare dichotomie: in veel gevallen is de neiging van die reflectie een soort van onderzoeksdocument dat</p>		<p>30</p>

De lettertypes staan in functie van de opdracht. Binnen het eerste JA-gedeelte wordt de Alverata van Gerard Unger gebruikt. Het is een romaans geïnspireerd lettertype dat voortvloeit uit zijn onderzoek. Voor lezers zal het vooreerst bizar ogen, maar bij een tweede aanblik is de speelse aanpak geen hinder tot leesplezier. Eens je begint te lezen, verdwijnen de details. De lettervormen zijn op zichzelf kunstig en speels, maar toch leest de tekst gemakkelijk. Het andere lettertype is Agipo, een schreefloze karaktervolle letter die past binnen de magazine-stijl. Daarenboven komt de sterke, karikaturale, uitstraling van het lettertype meer tot zijn recht.

**t de maatschappij? Kampen isie blijft nochtans steeds dez
andere landen met gelijkaaropmerkten, zagen ook de ren
igt iedereen evenveel kanservedecaan in Stanford: kunst
eit? JA, we hebben het goed. appen... waren – en zijn – op
et nog beter. Het was fijn onkunnen niet los van elkaar be
veel zielsverwanten. Wat natief in de schilderkunst niet zor
nde dat we het altijd met elke en beeldende kunst herschri
universiteit van de toekoms Technoloaieën maken nieuwe**

De gekozen lettergroottes helpen de lezer bij het navigeren en inhoudelijk structureren. Door te focussen op vormelement(en) en of beelden (met onderschriften) kan u snel en efficiënt — al skimmend — een gevoel opsnuiven van de inhoudelijke rijkdom en diversiteit.

Naast titels en quotes zijn ook de columns — de luchtigste artikels — in een groter korps gezet. Ik heb daarvoor gekozen om variatie aan te brengen en ook typografie in het licht te zetten. Door de grotere letters komt de visuele kwaliteit van de letter ook eens tot zijn recht. Visuele spelerei dus, maar met nut tot navigatie en structureren. Daarenboven is een vettere (en grotere) letter een beetje karikuraal — een beetje humor mag ook.

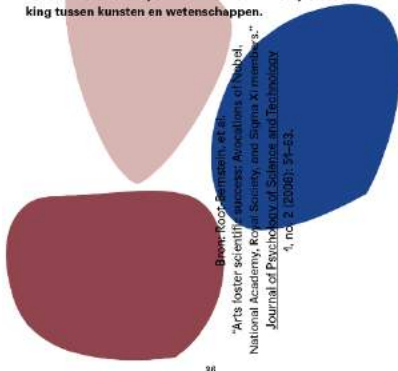
MOOI SCHRIJVEN

'Mooi schrijven hoor', riep mama ons altijd na als we vertrokken op weg naar een belangrijke toets. *Mooi* bedoelde ze dan in de kalligrafische zin van het woord. Enkele jaren geleden vertelde een collega me over de resultaten van een ludiek mini-onderzoekje: hij zag een duidelijke correlatie tussen hoge cijfers en examens die met vulpen ingevuld waren. Opmerkelijk. Of toch niet?

Dankzij de aanhoudende aanmoedigingen van mijn mama kan ik nochtans ook mooi schrijven met een balpen. Het spreekt natuurlijk voor zich dat de vulpen de schrijver een uiterst goduldige en nauwkeurige schrijfstijl opdringt. Misschien is de link die mijn collega suggereerde tussen 'met vulpen schrijven' en 'met glans slagen' dus niet eens zo ver gezocht. Misschien zijn mensen die de vulpen hanteren, stevast nauwkeurig, minutieus en volhardend in hun werk, en dus ook in hun studie. En als dat zo is, hoe zit het dan met wetenschappers die per definitie uitmunten in deze kwaliteiten? Hanteerden zij bij voorkeur een vulpen tijdens hun examens? En wat gebeurt er na hun examentijd: wordt een vorm van mooi schrijven beloond in de academische wereld? Zijn wetenschappers die *mooi* – hier dan in de stilistische betekenis van het woord, we leven immers in het digitale tijdperk – schrijven succesvoller?

Kathleen Verweckken

Russische *Mighty Five* componisten een STEM-achtergrond hadden, net als heel wat pioniers van de Kinetische kunst. Bij het lezen van deze opmerking denk ik meteen aan de Strandbeesten van de Nederlandse kunstenaar-uitvinder Theo Jansen: constructies van pvc-buizen die in de wind tot leven lijken te komen. Deze betoverende creaties doen dromen, niet in het minst over dieper inzicht in de wonderlijke wisselwerking tussen kunsten en wetenschappen.

Sommige spreads zijn opgeleukt met organische vormen in 'typische Vlaamse daglichtkleuren' en bieden tegengewicht aan de beredeneerde strakke wit/zwart-layout. In eerste instantie ervaar je de vormen misschien als louter decoratief, maar er zit een heus raadsel achter, in de filosofie van het thema Kunst en Wetenschap, nl "Evenwicht" of "balans". Waar in de renaissance wetenschap en kunst twee verschijningsvormen waren van eenzelfde streven, zijn beide relatief recent hun eigen weg gegaan in onze steeds meer gespecialiseerde, complexe wereld. Beide samen in harmonie beschouwen gebeurt nog maar zelden. Maja zoekt niet alleen inhoudelijk maar ook vormelijk naar evenwicht.

Ieder vormelement en vormelijke beslissing is overdacht en functioneel, niet louter decoratief.